

Izhaja trikrat na teden, in sicer v torek, četrtek in soboto ob 4. uri popoldne ter stane po pošti prejemanja ali v Gorici na dom pošiljana:

— vsa leto . . . 15 K
— 1/3 . . . 10 „
— 1/2 . . . 5 „

Posamične številke stanejo 10 vin. V Gorici se prodaja „Soča“ v vseh tobakarnah.

„SOČA“ ima naslednje izredne priloge: Ob novem letu „Kafipot po Goriškem in Gradiščanskem“ in dvakrat v letu „Vozni red železnic, parnikov in poštinih zvez“. Na naročila brez dopolnjenega naročila se ne oziramo.

SOČA

„Vse za narod, svobodo in napredek!“ Dr. K. Lavrič.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.

— Telefon št. 23. —

„Gor. Tiskarna“ A. Gabršček (odgov. J. Fabčič) tiska in zal.

Visoka pesem o edinosti in složnem postopanju naših deželnih poslancev.

II.

Samo tri reči hočemo omeniti, glede katerih bi bili morali Slovenci na vsak način složno nastopiti v deželnem zboru. Te so: deželni šolski zalog, prememba deželnega volilnega reda in trgovska šola.

Deželni šolski zalog.

Samo naša dežela v celji Avstriji nima deželnega šolskega zaloga. Napredne strani se je vedno povdarjala potreba šolskega zaloga, vedno smo se borili za deželni šolski zalog; vlada je bila tudi za deželni šolski zalog. Nasprotovali pa so vedno laški poslanci, češ, da oni ne bodo Slovencem zidali šol! Takrat ko se je reševalo učiteljsko vprašanje v našem deželnem zboru, so se borili napredni poslanci za deželni šolski zalog; vladni zastopnik se je v javni seji izrekel za deželni šolski zalog, slovenski učitelji so pristiskali na takratnega laškega poslanca-učitelja Falčonerja — ali zgodilo se je le to, kar je skuhalo zveza Pajer-Gregorčič. — Dr. Gregorčič je bil sicer mnenja, da je nekaj lepega deželni šolski zalog, toda postavil se je na komodno staljšče: ker nočejo Lahom deželnega šolskega zaloga, ga neče tudi on. Iz računskega oddelka deželnega odbora je bil izšel točno sestavljen elaborat, ki je kazal, kako bi se potom deželnega šolskega zaloga okraji razbremenili, toda v isti deželni hiši jih zavézniki niso hoteli razbremeniti, marveč obremenili so jih. Šolske doklade so tako visoke, da višje ne gre več, okraji pa zadolženi. V sejah okrajnih šolskih svetov sklepajo resolucije, naj se ustanovi deželni šolski zalog, da bi se okraji razbremenili ter pravično razdelilo prispevanje za šolo. — Konstatiramo, da je bil dr. Gregorčič vabljen za skupen nastop Slovencev za deželni šolski zalog, ali on ni hotel nič slišati o nikakem skupnem nastopu, marveč drl je za Pajerjem in tako škodo-

val deželi. Sedaj pa pridiga po svojem listu o potrebi skupnega nastopanja slovenskih poslancev v deželnem zboru.

Nov deželni volilni red.

Delo ene noči. Deželni tajnik se je vsedel zvečer doma za mizo in sestavil nov deželni volilni red, moderen, s splošno in jednako volilno pravico. Drugo jutro ga je predložil deželnemu odboru. Po malih spremembah je bil sprejet v deželnem zboru brez potrebnega debatiranja. Naprednim poslancem načrta niti predložili niso, marveč Pajer in Gregorčič sta se zmenila, kak po priliki naj bo nov volilni red, da bo služil prav zaveznikom, slovenskim klerikalcem in laškim liberalcem, pa so sprejeli nestvor v vsakem oziru za deželni volilni red.

Če bi bilo Gregorčiču kaj za koristi goriških Slovencev, bi bil rekel tako-le: Stari volilni red je krivičen, ker daje Lahom premoč, dasi smo Slovenci v deželi v večini. Zato novi volilni red ne sme dati več Lahom večine! — To bi bilo pošteno. Ob jednem bi bil izjavil, da pojdejo vsi slovenski poslanci skupno v boj proti takemu volilnemu redu, ki bi zopet postavil Slovence na drugo mesto. Ali Gregorčič se je nališpal s splošno in jednako volilno pravico pa dal Lahom zopet — primat. Kake neizmerne škode bo to za bodočnost. Vodja Slovencev na Goriškem meče sam usodo Slovencev Lahom pod noge samo za to, da je bil novi volilni red tako prirojen, da je mogel vodja računati na zmešnjave in iz teh na uspeh za svojo stranko! — Kaj njemu mar složno postopanje slovenskih poslancev, ko pa on ni slovenski, marveč klerikalni poslanec v službi laških liberalcev! — Potem ko je bil sprejet volilni red — so klerikalci sklepali resolucije za pesek v oči ljudstvu. Nesramni sleparji!

Trgovska šola.

Govorili smo pred kratkim obširno o trgovski šoli v Gorici in pokazali, kako je deloval dr. Gregorčič proti ustanovitvi take trgovske šole, ki bi služila tudi Slovincem. Prijeli smo ga trdo za jezik, ko je njegova »Gorica« zopet lagala in zavijala resnico glede trgovske šole. Mož je ob-

molnil, ker ne ve kaj odgovoriti, ker je bilo vse, kar je bilo pisano v »Soči«, le bridka resnica. »Gorica« se je obregnila na to jako neumno ob »Sočo«; pokazala je le slabo vest zgubljenca naroda in nezmožnost, dati sploh kak odgovor. — Gotovo je, da je bila dolžnost vseh slovenskih poslancev, ptegniti se za slovensko trgovsko šolo, toda on ni hotel nobenega skupnega nastopa, ker se pač že sam ni hotel pobriniti za tako Slovincem tako potrebno šolo.

Sedaj pa razlaga po svoji »Gorici« potrebo složnega postopanja slovenskih klerikalcev on, ki vedno, ne le v navedenih treh glavnih slučajih, noče nikakega skupnega dela. Čas je, da bi videli to tudi klerikalni volilci! Škoda, katero dela dr. Gregorčič vsled nesložnega postopanja slov. poslancev, narašča in prinaša večjo škodo kot suša in toča.

DOPISI.

Iz ajdovskega okraja.

Iz Vipavskih Šmarj. (Zločinski čuki.)

— Dolgo sem čakal in listal po klerikalnih cunjah, da bi naši klerikalci vendar enkrat obelodanili hlabre čine svojih bratov čukov, toda zaman. — Vstrežem jim pa jaz.

Bilo je nekako v prvi polovici maja t. l., ko je tukajšnja čukarija, vračaje se od obhajila v Logu, pretepla ter poškodovala nekega naprednjaka, ki jim je hotel le zabraniti oglašujoče trobentanje in izzivanje. Naravnost nesramno so takrat pisali klerikalci po svojih zakotnih listih o prepenem naprednjaku in mu zagotavljali občutni zapor.

Nam, ki smo takrat pisali le golo resnico, so klerikalci rekli, da nesramno zavijamo in obrekujemo. Prišla je zadeva pred sodnijo. Človek obrača, bog obrne in tako je bilo tu. Glavni čukarski pretepač je bil obsojen na 14 dni zavora in oče nekega nadebudnega orliča, ki je takrat od daleč slišal ta pretep ter pridrvel čez drn in strn svojim čukom na pomoč, je dobil za svoj trud in v priznanje dobro izvajanih

prostih vaj s pestmi nad vbogim, že onemoglim naprednjakom, 2 dni strogega zavora. Obsojenca morata poravnati tudi vse tozadevne sodnijske in stroške odvetnikov. Zraven tega imata še plačati naprednjaku stroške boleznin v znesku K 75.

Nadalje oni brihtni približno 17 in pol letni orlič, ki je pokvaril 12 letno deklico, tudi ni všel zasluženi kazni in presedel odmerjen mu čas počitka — v ajdovskih zaporih.

Ni še minulo dve leti, odkar so vlomili neznani tatovi v Štubeljovo hišo, oziroma prodajalno, pokradli mnogo blaga, denarja, zimsko suknjo in flobert-puško ter odšli popolnoma brez sledu. Nedo dolgo potem se je osumilo bližnjega sosedu Kristjane Živca, kateri je imel ravno takrat tožbo s fajmoštrom, ker ga je ta bajé direktno in javno izganjal iz cerkve. To priliko so vporabili klerikalci in blatili Živca po svojih umazanih listih in ga javno osumljali vloma. — Stvar je polagoma vtihihnila. Pozneje je vstanovil naš fajmošter skupno z golobradim kutarjem Bononaturu telovadno boljše pretepalno društvo »čuk«. Vjeli so klerikalci par kalinov v svoje mreže in kar ni izdala farbarska beseda, je izdalo vino in na ta način so vjeli tudi Živca, ki so ga prepričali, da oni članki v klerikalnih listih izvirajo od napredne strani.

Verjel je klerikalnim lažem in vstopil v čukarsko gnezdo, kjer so ga, kakor piše »Gorica« z dne 3. t. m. sprejeli z odprtimi rokami, ker so ga spoznali nedolžnim. Dosegel je čast predsednika. Že si je naročal ono »angeljsko obleko« (tukajšno nazivajo čukarskega kroja), ko pride nenadoma orožnik k njemu in ga aretira, kot osumljenca vloma pri Štubeljvih. Aretiran je bil še drugi, kateri je zašel v čukovsko društvo in je tudi osumljen soudeležbe pri vladu. Pripominjam, da ni bil v nikakem naprednem društvu.

Tako so torej gnali predsednika telovadnega odseka »Orel« iz Šmarj v ajdovske zapore. Naj mu bo v tolažbo, da ni on prvi in tudi ne zadnji izmed naših čukov v takim položaju.

Neka tercijska pa se je v svoji svetosti bajé izrazila: »Če je oni, ki ga je ovadil,

»Koliko, gospod?« vpraša ga bankomet mežikaje, »oprostito, ne vidim dobro.«

»Sedemstirideset tisoč!« odvrne Herman.

»Zblaznel je!« si misli Narumov.

»Dovolite, da vas opomnim,« reče Čekalinski s svojim večnim nasmehom, »da je vaša igra silna, kajti tukaj ni še nihče stavil več kot 275.«

»Kaj to de?« pravi Herman, »bijete li vi mojo karto ali ne?«

Čekalinski se je poklonil kakor prej in odgovori:

»Hotel sem vam naznaniti, da kot človek, ki uživa zaupanje svojih tovarišev ne morem metati drugače kot na čist denar. Za svojo osebo sem prepričan, da zadostuje vaša beseda, toda zaradi reda pri igri in računih vas prosim, da položite denar na karto!«

Herman potegne iz žepa bančno menico ter jo izroči Čekalinskemu, ki si jo hitro ogleda in postavi na Hermanovo karto.

Začel je metati. Na desno je padla devetica, na levo trojka.

(Konec prih.)

A. S. PUŠKIN.

Pikova dama.

(Dalje.)

VI.

„Atande!“ — „Kako ste se drznili reči mi atande?“
Vaša milost, rekel sem:
„Atande gospod!“

Kakor dve telesi ne moreta zavzemati v naravi enega prostora, tako tudi ne dve stalni ideji v naravi prirodi. Trojka, sedmica in as so kmalu izpodrinili iz Hermanove domišljije obraz mrtve starke. Trojka, sedmica, as so mu rojili po glavi in mu gibali ustnice. Če je videl mlado deklico, je govoril: »Kako je gibka in vitka; prava rdeča trojka.« Ako so ga vprašali, koliko je ura, je odgovoril: »Čez pet minut bo sedmica.« Vsak trebušen možki ga je spominjal asa. Trojka, sedmica, as so ga preganjali celo v snu in zavzemali vse možne oblike; trojka je cvela pred njim v obliki bujnega grandiflora, sedmica se mu je prikazovala kot vrata v gotskem slogu, as kot ogrožen pajk. Vse njegove težnje so se zlele v eno — izrabititi tajnost,

ki jo je tako drago plačal. Jel je misliti na izstop iz službe in na potovanje. V javnih pariških igrališčih je hotel izžeti zaklade očarani usodi. Slučaj ga je rešil teh skrbij.

Tedaj se je osnovalo v Moskvi društvo bogatih igralcev pod vodstvom znane Čekalinskega, ki je vse svoje življenje preživel s kartami v rokah. Včasih si je priigral milijone, dobivaje menice in izgubljevalje čisti denar. Dolgotrajna izkušnja mu je pridobila zaupanje tovarišev; javna hiša, izboren kuhar, ljubeznjivost in veselost gospodarjeva sta dobili spoštovanje občinstva. Prišel je tudi v Petrograd. Mladina je drla k njemu, kartam na ljubo pozabila na ples ter bolj čislala razburjajoči faraon nego divne ljubezenske zveze. Narumov je pripeljal tja tudi Hermana.

Prekoračila sta vrsto krasnih sob, napolnjenih z uljudnimi oficijanti. Vse sobe so bile polne ljudstva. Nekoliko generalov in tajnih svetnikov je igralo wisth; mladi ljudje so pa sedeli preširno na suknjenih divanih, jedli sladolede in kadili pipe. V sobi za goste je sedel za dolgo mizo, okoli katere se je stiskalo kakih dvajset igralcev, gospodar in imel banko. Bil je člo-

vek pri šestdesetih, prav lične zunanosti. Glavo so mu pokrivali srebrnosivi lasje, s polnega in svežega obraza mu je odsevalo dobrodušje, švigajoče oči je oživljale večni smehljaj. Narumov mu je predstavil Hermana. Čekalinski mu je prijateljski stisnil roko, poprosil, naj bo domač, in nadaljeval svoje opravilo.

Delitev je trajala dolgo. Kajti Čekalinski je delal odmor po vsakokratnem metu, da bi dal tako igralcem priložnost, urediti svoje stvari, beležil izgube, uljudno poslušal zahteve igralcev ter spretno zravnal prevelike ogle, ki jih je zapognila roka zamišljenih igralcev. Naposled se je delitev končala. Čekalinski je zmešal karte in se pripravil metati v drugič.

»Dovolite, da postavim karto,« se je oglasil Herman ter stegoval roko izza renjenega gospoda, ki je ondi igral.

Čekalinski se je nasmešil ter se molče poklonil v znak pokornega soglasja. Narumov je smeje čestital Hermanu, da je prelomil dolgi post, in mu želel dobroga in srečnega začetka.

»Gre!« je dejal Herman in napisal s kredo vsoto, ki jo je stavil, nad svojo karto.

toliko časa molčal, čemu bi ne še daljšal. Jaka značilnost!

Naš fajmošter, odkar se bavi z nadebudno čukarijo, vidno zanemarlja svoje dolžnosti. Dne 26. avg. t. l. ponoči je umrl v vasi neki otrok. Pogreb je imel biti 27. ob 6^{1/2} pop. Ker je pa bila ta dan neka čukarska veselica v Gorenji Branici, je naš fajmošter odnesel pogreb na drugi dan, ne zmislivši se za postavo in takratno neznosno vročino, kjer bi se moralo že s higijeničnega stališča mrliča takoj ko mogoče pokopati. In zakaj je maziljenec, katerem bi ne smelo biti mar za posvetne zabave, zanemarljal svojo dolžnost? — Da, da smo postali moderni. Včasih so prirejali veselice naprednjaki, danes pa fajmošter, kuharice in njih backi. In veselice še ob takem, ko je bilo vse obupano radi neznosne suše in pričakovalo podpor, ko mati ni imela niti denarja za sol in moko — je njen nadebudni sinko, čuk, se zabaval in popival po veselicah? Ali ni to zapeljevanje mladine? Ljudstvo, kedaj se ti odpro oči? — Sicer pa čudno, da oblastva ne posežejo med tako podivjanost in ne razpustijo takega društva, ki seje prepri in javne izziva mirno ljudstvo. V Šmarjah ne bo prej miru, dokler se ne vkrene tozadevnih korakov.

katera skrbi za zdravo
kožo in hoče iz obiti se
peg ter ohraniti nežno in
meko kožo ter belo polt,
se umiva le z

Dama,

**Hijinim mlečnim
milkom** (znatna konjice)
tvrdke Bergmann & drug
Feschen na Elbi.
Komad po 80 vin. se dobi v
vseh lekarnah, mirodlinicah
in prodajalnah parfumov.

Družba sv. Cirila in Metoda.

Za Narodno šolo na Blanci je daroval g. Andr. Berginc, c. kr. poštar v p. 2 K, in g. Lucijan Kovačič, c. kr. nadpoštar pri Sv. Luciji, 5 K. Hvala. — Živeli posnemovalci!

Narodna šola na Blanci v Gorici.

Moška podružnica sv. Cirila in Metoda v Gorici razpošilja te dni znanim rodoljubom in različnim zastopom okrožnice s prošnjo za podporo novi Ciril-Metodovi šoli na Blanci v Gorici.

Vrtec in prvi razred sta se pred kratkim otvorila in se vrši že reden pouk.

Nedostaja nam pa sredstev, da bi šola na zunanje in znotraj primerno opremili; manjka še potrebna ograja, naprava vrta in dvorišča, nakupiti moramo raznovrstnih šolskih potrebščin, misliti nam je treba na prvo božičnico.

Obračamo se radi tega sedaj po otvoritvi šole do Vas z uljudno prošnjo, da tudi letos, ko praznuje naša podružnica svojo 25-letnico, ne pozabite naše šolske družbe in se spomnite vsi po svoji moči z malim zneskom nove slovenske šole v Gorici.

Vsak tudi najmanjši dar nam je dobrodošel; nekaj vinarjev ali eno krono marsikdo lahko odstopi in žrtvuje domu na altar, slovenski deci v korist.

Denarne prispevke prosimo pošiljati po priloženi položnici. Odbor izreka Vam že vnaprej iskreno zahvalo in hoče došle darove izkazovati v »Soča«.

Domače vesti.

Prvi razred na c. kr. višji gimnaziji v Gorici. — Kakor že znano, ima ta razred letos 6 oddelkov: dva slovenska, dva laška in dva nemška. V slovenskih je v enem 82 učencev, v drugem pa 76; v laških ni skoro nič bolje; v nemških pa je 120 učencev. Med temi 120 učencij je samo 14 Nemcev! En nemški razred so napolnili s svojimi otroki laški uradniki, v drugem so Slovenci, nekaj Lahov in Nemcev! Nemška oddelka sta že tako urejena, da ni baš preveč učencev v enem, dasi jih je že dovolj, ali preveč jih je v laških oddelkih, zlasti pa v obeh slovenskih, tako, da je za slovenski razred neobhodno potreben še en oddelček. 82 učencev v enem oddelku! Saj to bje v obraz pedagoškim načelom, pri takem številu je profe-

sorju absolutno nemogoče, doseči povoljne učne uspehe. Naučno ministerstvo avaja nove načine poučevanja, ki stremijo za tem, da bi imel vsak posamezen učenec kar največ haska od poduka; ob enem pa pušča šolska oblast tako nakopičenost učencev v slovenskih oddelkih prvega razreda na tukajšnji gimnaziji. Če ostane tako, kakor je sedaj, se utegne zgoditi, da izkažeta konca leta še najboljše uspehe neniška oddelki! Kljub poučevanju slovenskih in laških otrok v tujem jeziku. To bi le utrjevalo nemško gimnazijo v Gorici, škodovalo pa slovenski! — Take turške razmere na gimnaziji treba odstraniti! Slovenski stariši so poslali svoje otroke v gimnazijo za to, da se bodo učili in absolvirali srednjo šolo in profesorji se za to tu, da učijo in dosežejo uspehe, kolikor mogoče visoke; radi tega pa se ne sme postaviti ovir napredku učencev z velikim številom v razredu, marveč dolžnost je poklicanih faktorjev ovire odstraniti, da se vrši poduk redno in uspešno. Deželni šolski nadzornik Kauer je že obljubil še en slovenski oddelček. Zakaj ga še ni? — Zahtevamo, da se otvori še en slovenski oddelček prvega razreda na tukajšnji gimnaziji, ker je to s pedagoškega stališča neobhodno potrebno in ker hočemo, da se naši sinovi izstudirajo ter se jih ne meče iz šole s takim nakopičevanjem otrok v jeden razred, kakoršen je letos v prvem razredu tukajšnje gimnazije!!

Dva nujna predloga državnega poslanca dr. Gregorina. — Poslanec dr. Gregorin je stavil v poslanski zbornici dva nujna predloga za državno podporo prebivalcem občine Naklo in posebno kat. občini Škoflje; nadalje občini Temnica v svrhu olajšanja bede, ki je nastala vsled letošnje suše in toče.

Iz politične upravne službe. — Prideljena sta: namestniški konceptni praktikant dr. Ambrož Gelcich v Trstu c. kr. okrajnemu glavarstvu v Puli, namestniški konceptni praktikant baron Egon Zois v Trstu pa c. kr. okr. glavarstvu v Krku.

Iz šolske službe. — Profesor na ženskem učiteljskem v Gorici Herman Chiapulin in prof. moškega učiteljskega v Gorici, okr. šolski nadzornik v Trstu Ivan Nekerman sta pomaknjena v VIII. činovni razred, nadalje so bili veroučitelj Bruno Kratzig, učitelj Karol Niklas ter učiteljici Klara Pfau in Antonija Pohl na drž. ljudski in meščanski dekliški šoli v Trstu pomaknjeni v IX. činovni razred.

Goriški mestni svet je imel sinoči sejo, v kateri je povedal župan, da proračun za leto 1912. izkazuje občuten deficit! Dr. Pinavčič je predložil premembo mestnega statuta; bavili se bodo z njo v več tajnih sejah, potem pride v javno sejo. Župan Bombig je potem zopet gonil iz Gorice slov. moško učiteljske ter se zahteval tržaškemu dež. zboru za znano interpelacijo glede ženskega učiteljskega v Gorici.

Nova nemška šola v Trstu. — Poslanec dr. Rybař je izvedel, da namerava vlada odpreti novo nemško šolo v bližini železničarskih hiš pri sv. Andreju. Ta vest mu je bila potrjena na kompetentnem mestu na Dunaju v smislu, da se namerava tam odpreti paralelke že obstoječe šole. Dr. Rybař je vsled tega opozoril naučnega ministra, da ima vlada, ako na tak način skrbi za nemške železničarje, dolžnost skrbeti tudi za slovenske, katerih je v Trstu najmanj desetkrat več, nego nemških, kar so jasno pokazale zadnje volitve.

Za pet novih slovenskih učiteljev, ki jih dobimo s prihodnjim letom na sv. Jakobski šoli, dobijo Nemci kar novo nemško šolo ali nemške »paralelke« (kar je v stvari vseeno) pri sv. Andreju! — Ako se skrbi tako za Nemce, bo treba imeti skrb tudi za Slovence! Enaka pravica za vse! O stvari bo še govora v državnem zboru. »Ed.«

Na učiteljskem shodu radi draginje, ki se je vršil v Ljubljani, je bila sprejeta sledeča resolucija soglasno: »Na izrednem zborovanju delegacije »Zaveze avstrijskih jugoslovanskih učiteljskih društev« dne 4. oktobra 1911 v veliki dvorani »Mestnega doma« zbrani učitelji: I. ponavljamo stare zahteve vseh organizacij avstrijskega učiteljstva, ki merijo na popolnitev, oziroma na izpremembo § 55. državnega šolskega zakonika v tem smislu, da morajo biti minimalne plače, ki se ne smejo znižati v nobeni deželi, tako odmerjene, da učitelji lahko vse svoje moči posvetijo svojemu

poklicu in da tudi svojo rodbino lahko vzdržijo po lokalnih razmerah. Kot take minimalne plače morajo veljati dohodki, ki gredo po vladnih določbah c. kr. državnim uradnikom štirih najnižjih činovnih razredov; II. da bo deželam mogoča izvedba take regulacije učiteljskih plač, opozarjajo državo na njeno dolžnost, da neodložno izvede sanacijo deželnih financ v svrhu regulacije učiteljskih plač, oziroma določi v ta namen deželam prispevek iz državnih sredstev; III. pozivljajo vse merodajne činitelje, to je vse deželne odbornike in deželne šolske svete onih kronovin, ki so združene v »Zavezah«, da se z vsemi sredstvi in z resno voljo primemo končno veljavne rešitve učiteljskega vprašanja v smislu zahtev resolucije I.; IV. posebno pa apelirajo na vse državne in deželne poslance, da se z vsemi silami zavzamejo za izpolnitev učiteljskih zahtev, ki so z ozirom na sedanje socialne razmere neodložljive.«

»Edinost« odgovarja na naš članek »Dr. Rybař in narodno-napredna na Goriškem« pa pravi, da kar ne more razumeti, zakaj se je »Soča« radi Rybařevega govora tako razgrela? Odgovarjamo, da ni pa ne moremo razumeti, zakaj se je dr. Rybař sploh obregnil ob narodno-napredno stranko na Goriškem? Gledé inštaucij iz Ljubljane ponavljanih od strani je imel dr. Rybař povedati o slovo Ljubljane, kar je hotel povedati, da ni imel pa nobenega vzroka, zakaditi se ob enem v narodno-napredno stranko na Goriškem, ki je samostojna politična organizacija ter ni istovetna z narodno-napredno stranko na Kranjskem. Dr. Rybař je govoril vehementno in kakor je razvidno iz poročila v »Edinosti« s povdarkom izgovoril neresno, da je narodno-napredna stranka na Goriškem zvezana z laškimi klerikalci. Čemu to, ko gospod doktor menda vendar ve, da ni nobene zveze med slovenskimi naprednjaki in laškimi klerikalci? Ne razumemo tudi, kako more »Edinost« še govoriti o »notoričnih stvarih«? »Edinost« skuša olepšati Rybařev napad na narodno-napredno stranko na Goriškem pa razlaga, da ni ničesar očital goriškimi naprednjakom, marveč le konstatiral dejstvo, kako so stranke v slučajih prisiljene v kooperacijo z drugimi strankami, da to ni v sramoto stranke, da zato stranka ni zatajila svojega programa. Je že prav! Če bi bil storil dr. Rybař le to, bi mu ne bil nihče nič očital, ali dr. Rybař je govoril o nekdanji zvezi naprednjakov na Kranjskem z Nemci v deželnem zboru tako, kakor da je bilo to nekaj nečastnega, nekaj obsodbe vrednega. Potem pa na isti način o »zvezi med naprednjaki na Goriškem in laškimi klerikalci.« Poslušalci so imeli utis, da dr. Rybař obsoja jedno in drugo. To je resnica. Umevno, da smo morali na vehementen krivičen napad na napredno stranko na Goriškem primerno odgovoriti.

Gledé dr. Gregorina omenjamo, da je že res, kar pravi »Ed.«, da vsprejemši kandidaturu na Krasu se ni odpovedal svojemu političnemu naziranju in je ostal zvest svojemu programu. Tudi nihče ni zahteval take odpovedi — ali mislimo, da se dá njegovo politično naziranje in njegov program spraviti že v tak sklad s političnim naziranjem in programom njegovih naprednih volilcev, da velja za poslanca goriških naprednjakov. Volilci so tu, ki določajo pot svojemu poslancu, ne pa da bo hodil poslanec po svojih potih! Zato naj ga v Trstu nikar ne odtegujejo onim, ki so ga poslali na Dunaj!

400 K za »Novi Lurd« v Rajhenburgu na Štajerskem je nabral in odposlal šempaski kaplan Štefca. Pa je še kričal v nedeljo pri Sv. Mihelu, da naj dajo še. V tej slabi letini tako izmозgavanje ljudstva! — Dopis iz šempaske občine o tej stvari priobčimo.

Včerajšnje »Jutro« čebnja o nedoslednosti »Soče«, da gospodje okoli »Soče« niso samostojni, da sploh ne vedo, kako stališče naj zavzamejo napram politiki dr. Rybařa in dr. Gregorina, da je »Soča« pokazala nevoljo nad njima spočetkoma, potem je prišel migljaj od zgoraj in »Soča« se je nenadoma izpreobrnila. — Smejati se moramo takim trditvam v »Jutru«, ki se na koncu seveda pohvali, da je stala za njim vsa napredna javnost! — Resnica je ta, da se je o politiki dr. Rybařa in dr. Gregorina mnogo debatiralo med naprednjaki na Goriškem hkratu

pa ohsojalo »Jutrovo« hujskarijo. »Soča« je bila ves čas dosledna; gospodje pri »Jutru« so površno čitali naše tošvarne članke in si slabo zapomnili vsebino. »Jutrove« loparske napade smo odbili in povedali ljudstvu, kaj sta hotela dr. Rybař in dr. Gregorin. Gonja iz Ljubljane proti dr. Gregorinu je mogla le škodovati naprednjakom na Goriškem. To se je jasno pokazalo iz znane izjave v »Jutru«, poslane iz Črniča. V ostalem pa je že preneumno podtikati dr. Gregorinu in dr. Rybařu, da sta hotela zlezti pod Šusteršičevo komando ter se poklerikaliti. Tem ljubljanskim trditvam v Primorju nihče ne verjame!

Slovenci, primerjajte! — Meseca avgusta t. l. se je vršil v Mogunciji na Nemškem 58. veliki shod katolikov v Nemčiji. Na zborovanju je med drugimi govoril tudi župnik dr. Lieber tole: »Mi katoliki se nikmo sešli na boj zoper ločene krščanske sodržavljane. Mi radi ponudimo našim protestantskim sodržavljanom roko v skupni blagor vsega nemškega naroda. Ne moremo sicer napolniti brezdn, ki nas loči, pač pa postaviti tem več mostov, da nastopita medsebojna prijaznost in modsebojno sporazumljenje.« Tako je govoril katoliški duhovnik visokega duha in blagega mišljenja tam — na Nemškem! Skoro isti čas pa je izbruhnil slovenski misijonar v Stoperah na Štajerskem na prižnici tele strašne besede: »Ako mlado dekle se zapelješ, ni tako velik greh, kakor ako čitaš liberalne liste in ako se ne izogibaš tistih, ki razširjajo te liste.« Slovenski kmet! Ali ne vidiš, kako globoko je padla politikujoča slovenska duhovščina? »Narodni List.«

Plača aktivnih učiteljc velja za poročno kaveljco. — Vojno ministerstvo je izposlovalo v zadnjem času takim častnikom, ki se hočejo poročiti s kako učiteljico, pri cesarju dovoljenje za poroko brez zasužuranja kaveljce, ker se ima plača učiteljice smatrati za stanu primeren stranski dohodek.

Samomor dijaka v Gorici. — V soboto zvečer se je vstrelil študent Henrik Vukovič, sin gostilničarke na južni železnici. Okoli 10. ure zvečer je odšel iz gostilne na stanovanje na Korsu Fr. J. št. 114. Ko so domači prišli domov, so našli Vukoviča mrtvega. Právijo, da si je vzel življenje radi razmer v družini.

Razžaljenja Velikanstva je bil obtožen 25letni Umberto Cesca, doma iz italijanskega Vidma, brivec v Trziču. Cesca je bil obsojen pred okrožno sednjo v Gorici na 5 mesecev ječe; ko prestane kazni, ga pošljejo v Italijo.

Zastoj se je peljal s filakarjem iz Gorice v Trzič. — V Gorici živi neki pisar brez službe in stalnega bivališča po imenu Arturo Chiadez. Napletel jih je že veliko. Te dni je šel k izvoščeku Čibeju ter ukazal voz z dvema konjema za Trzič, da tam dobi neke mobilije na sodniji ter jih pripelje na goriško sodnijo. Čibej je verjel, dal zapreči konja in poslal hlapca s Chiadezem v vozu v Trzič. Chiadez se je moško peljal z dvema konjema v Trzič. Ko sta prišla tje, sta se vstavila v neki gostilni. Chiadez je rekel izvoščeku, naj počaka, da že pride. Ker ljubega Chiadeza le ni bilo, je stopil izvošček na sodnijo poprašat, kaj in kako je s tistimi rečmi, katere ima peljati v Gorico. Debelo so pogledali izvoščeka, ki je kmalu sprevidel, kako ga je nalimal Chiadez.

Narodna delavska organizacija v Gorici naznanja svojim članom in članicam kakor tudi prijateljem svojim, da pričnejo redne plesne vaje v nedeljo dne 15. oktobra t. l. v veliki dvorani hotela »Zlati jelen«; vršile se bodo vsako nedeljo in praznik od 3—7 ure zvečer. — Poučevalo se bode četvorko ter razne druge plesne. — Na veselo svidenje v nedeljo. Odbor.

Sokolski vestnik.

Odsek »Sokola« v Škrbini priredi v nedeljo dne 15. t. m. pešizlet po gorenjem Krasu in sicer skozi vasi Komen, Koblje-glava, Štanjel-Kopriva, Dutovlje, Pliškoviča-Komen in domov. Na zdar!

Poljsko Sokolstvo šteje 218 društev z 24.688 člani. 117 društev ima lastne Sokolske dome.

Dobavni razpis. — C. kr. ravnateljstvo severne železnice na Dunaju razpisuje dobavo delne potrebnosti c. kr. avstrijskih železnice na železnih materialijah za vrhstave za leto 1912. Podrobnosti podatki so razvidni v »Lajbacher Zeitung« od 27. septembra 1911.

Preosnova hišnega davka. — Vlada je predložila poslanski zbornici tudi predlog o hišnem davku. Davčna prostost bi naj se po vladnem načrtu omejila na šest let. Odpade pa dosedanja petodstotni davek. Pri malih hišah se zniža davek na 17 odstotkov. Za prezidave se z ozirom na špekulacije obdrži dosedanja petodstotni davek.

Iz Aleksandrije v Trst v 66 1/2 urah. — Lloydovo ravnateljstvo poroča, da je parnik »Wien« na svojem povratku iz Aleksandrije dosegel rekord s tem, da je rabil iz Aleksandrije v Trst 66 1/2 ur. Za vožnjo v Aleksandrijo je rabil 70 ur, dočim je bil v vožnem redu določenih 72 ur.

Vinske cene gredo kvišku. — Z Dunaja poročajo: Veletržci z vinom naznajo potom okrožnice, da povisajo vinske cene vsled slabe vinske letine v Dalmaciji. Potem seveda pojdejo tudi cene za mošt in vino pri vinorejnih kvišku.

Koliko je na zemlji domačih živalij? — Poljedelsko ministerstvo Združenih držav Severne Amerike je izdalo statistiko, ki nam daje približno sliko o množini domačih živali na zemlji. Število domačih živali celga sveta znaša krog 1500 milijonov; od tega je: 580 milijonov govedi, 95 milijonov konj, 9 milijonov oslov, 7 milijonov mul, 2 milijona kamel, 21 milijonov bivčlov, 100 milijonov koz, 150 milijonov svinj, 900 milj. severnih jelenov. Združene države stojijo glede produkcije svinj in konj na prvem mestu s 50 milj. svinj in 25 milj. konj. Glede bogastva na konjih se kosa z njimi samo še Rusija. V produkciji govedi stoji na prvem mestu Avstralija (88 milj.), na drugem Argentinijska, na tretjem Združene države.

Izkaz posredovalnice slovenskega trgovskega društva »Merkur« v Ljubljani. — Sprejme se: 2 knjigovodji; 1 korespondent; 1 kontorist; 1 poslovodja; 9 pomočnikov mešane stroke; 1 pomočnik manufakturne stroke; 2 pomočnika specerijske stroke; 3 kontoristinj; 1 blagajničarka; 10 prodajalk; 4 učenci; 2 učenki. — Službo išče: 3 knjigovodje; 2 korespondenta; 4 kontoristi; 5 poslovodji; 2 potnikar; 6 skladiščnikov; 26 pomočnikov mešane stroke; 5 pomočnikov železniške stroke; 8 pomočnikov manufakturne stroke; 10 pomočnikov specerijske stroke; 3 pomočniki modne in galanterijske stroke; 18 kontoristinj; 12 blagajničark; 15 prodajalk; 4 učenci; 5 učenk. Posredovalnica posluje za delodajalce in člane društva brezplačno, za druge pa proti mali odškodnini.

Politični pregled.

Proračun za leto 1912. — Glavni pregled proračuna je ta-le: Najvišji dvor 11.300.000 K; cesarjeva kabinetna pisarna 191.650 K; državni zbor 4.140.343 K; državno sodišče 68.965 K; ministerski svet in upr. sodišče 5.469.254 K; prispevek za skupne zadeve 346.187.937 K; notranje ministerstvo 56.187.270 K; deželnoobrambno ministerstvo 101.507.310 K; naučno ministerstvo 113.313.687 K; finančno ministerstvo 866.527.065 K; trgovinsko ministerstvo 233.634.342 K; železniško ministerstvo 762.184.710 K; poljedelsko ministerstvo 61.467.307 K; pravosodno ministerstvo 89.338.286 K; uprava državnih poslopij 4.500.000 K; nove stavbe 26.201.364 K; najvišji računski dvor 720.400 K in pokojnine 120.520.044 K. — Dohodki so pa proračunani: Ministerski svet in upravnno sodišče 3.193.300 K; notranje ministerstvo 2.288.548 K; ministerstvo deželne brambe 1.547.501 K; naučno ministerstvo 17.229.662 K; finančno ministerstvo 1.759.133.648 K; trgovinsko ministerstvo 223.623.870 K; železniško ministerstvo 822.584.010 K; poljedelsko ministerstvo 4.625.996 K; ministerstvo javnih del 47.453.101 K; uprava državnih stavb 728.906 K; nove stavbe itd. 468.822 K in pokojnine 10.802.434 K.

Portugalski monarhisti so že dolgo časa rili proti republikli. Slednjič so sodili, da so tako močni, da lahko nastopijo ter

poderejo republiko. Ali ko je prišlo do boja med republikanskimi in monarhističnimi četami so bili monarhisti poraženi. Kolovodje so zbežali.

Češke šole na Dunaju. — Društvo Komensky je rekuriralo radi zatvoritve čeških šol na namestništvo. Ali namestništvo — namestnik je slavn biviš ministrijski predsednik Bienerth! — odbilo rekurz. Društvo se pritoži na upravno sodnijo. Tako vidimo krščanske socialce in vlado v boju proti češkim šolam na Dunaju.

Nemiri na Kitajskem. — Na Kitajskem ni nikoli miru. Sedaj poročajo o novih velikih nemirih in bojih. V bojih okoli Čengtua je poginilo okoli 10.000 oseb, med temi 2000 vojakov, drugi so ustaši. V bližnji okrajli je na tisoče ljudi brez strehe. Iz obupa se jih je mnogo usmrtilo. Okoli 10.000 ustašev je zavzelo neka mesta južno od Čengtua. Iz Čengtua je odšlo obilo vojakov na nove boje proti ustašem.

Vojna med Turčijo in Italijo.

Turški list »Sabah«

v Carigradu pozivlja na najstrožji bojkot italijanske trgovine. Arbanasčki klub »Balkim« je objavil proklamacijo s katero zahtuje svojo udanost nasproti Turčiji in sultanu, in da se Arbanasi hočejo boriti za domovino. — Na meji Egipta in Bengaza v Bombu vlada veliko gibanje proti Italijancem. Vsaki dan so zborovanja, na katerih zahteva prebivalstvo pomoč Angležke.

O napadu Italijanov na Sv. Ivan Meduiskl.

Poročajo, da sta prišli dve italijanski torpedovki v pristanišče, da bi podpirali izkrcanje neke barke. Turške baterije so začele streljati. Zadeta je bila ena italijanska torpedovka. Pet italijanskih mornarjev in en častnik so padli v morje. En dimnik in jambor ene torpedovke sta bila razbita. Italijani so nato obstreljevali turške baterije ter jih prisilili v molk. Ranjen je bil en sam turški vojak. Potem, ko so italijanske torpedovke s streljanjem razrušile neko zgradbo, so se odstranile.

Sv. Ivan Meduiskl je ob izlivu reke Bojane v Jadransko morje, to je skoro ob dalmatinski meji!

Turške čete v Tripolisu se branijo.

Listi poročajo, da se je turška garnizija pod polkovnikom Nedšedom umaknila v Vehare in Kirk-Kariš, kjer je zavzela defenzivno stališče. Ena italijanska stotinja je skušala prodreti proti Vehari, vendar se je morala vsled odpora turških čet umakniti. Domače prebivalstvo se je udeležilo boja.

Italijanska vlada je obljubila avstrijski, da odpokliče eskadro iz Adrije ter da se bo eskadra v bodoče izogibala vsake akcije v albanskih vodah. Kakor se vidi, se tega ne drži.

Bombardiranje na Tripolis.

Turško vojno ministerstvo je prejelo od vojaške strani iz Tripolisa sledeče poročilo: Vsled bombardiranja je bilo razdejanih mnogo poslopij. Ubitih je bilo mnogo prebivalcev, med temi več žensk in otrok, bodisi vsled nerodnosti italijanskega topništva, ki je merilo na forte, zadelo pa mesto, ali pa vsled barbarstva Italijanov, ki so brezdvomno hoteli videti mrtvece.

Če je to res, kaže pač Italijane v čudni luči.

Boji v Tripolitanijski.

Iz Tripolitanijske poročajo, da se izkrcava italijansko vojaštvo ob tripolitanski obali le z velikimi težavami. Med Italijani je vladala tolika zmedenost, da so streljale italijanske čete druga na drugo. Po noči napadajo Italijane turški jezdec, katerim so se pridružili tudi Arabci. Prišlo je v Tripolitanijski baje že do prave bitke.

Sveta vojna.

Iz Tunisa poročajo, da se je tam dvignilo 10.000 muslimanov, ki idkorakajo najbrže v Tripolitanijsko. Plem. Seussi v Tripolitanijski je proglasilo sveto vojno proti Italijanom.

Turška prosi za intervencijo.

Turška vlada je sklenila se zopet obrniti na velesile za intervencijo. Baje ima

turška vlada z Dunaja zatrdilo, da Avstrija poskusi nov načrt za rešitev vprašanja.

Avstrijski konzulati prevzamejo italijanske agende.

Avstrijski konzulati v Albaniji so dobili od zunanjega ministrstva naročilo, da na subsidiarni prevzamejo tudi italijanske konzularne agende v vseh onih krajih, kjer ni nemških konzulatov.

Nemčija svari.

Nemški poslanik je porto svaril, da naj ne izžene iz Turčije Italijanov, ker bi to moglo imeti nepredvidne posledice. Porta najbrže tega tudi ne stori in prepreči generalno izganjanje Italijanov.

Zadnja poročila.

V okolici Tripolisa so koncentrirali Turki 10.000 mož vojaštva ter oborožili Arabce. — Tripolitansko luko Tobruk so Italijani zavzeli. Ker se turške čete niso hotele udati, je admiral Aubry z bombardiranjem zavzel Tobruk. — Prebivalstvo v Tripolisu Italijani razorožujejo. Major Cagni je ukazal tekom treh dni izročitev orožja. Kdor ga ne odda tretji dan, bo ustreljen. Razoroževanje se je izvršilo povoljno. — Turške čete se nahajajo 10 milj od Tripolisa. Italijanske predstraže vznemirjajo Turki. — Poroča se o bojih pri Tripolisu. Vojna je pričela na suhem. Oddelek italijanskega vojaštva je hotel za Tripolisom priti do Vehare, pa je bil odbit. — 40.000 Mohamedancev se nahaja pripravljenih za boj za Tripolisom. — Mesto in luko Bomba so Italijani zavzeli. — Italija odklanja ponovno ponujano suvereniteto sultana nad Tripolisom, marveč hoče imeti Tripolitanijsko kot svojo last. — Italijanski kralj se je pripeljal včeraj v Neapelj pozdravit v Tripolis odhajajoče vojaštvo.

Razne vesti.

»Zveza Jugoslovanskih železničarjev« v Trstu je imela v nedeljo svoj izredni občni zbor, ki je bil sklican, predvsem zato, da se društvo konstituira na podlagi novih pravil. Občni zbor je otvoril društveni predsednik g. Škerjanc, ki je po kratkem pozdravi takoj prešel na dnevni red. Zastopane so bile poleg centrale po delegatih zunanje podružnice: Gorica, Herpelje-Kozina, Kanal, Ljubljana, Maribor, Opčine, Rihemberk in Sv. Križ-Cesta. Po 47 delegatih je bilo zastopanih 940 članov. V svojem poročilu je predsednik omenjal poskusa združitve obeh jugoslovanskih železničarskih organizacij, ki pa se je ponesrečil, kar pa nima nikakega vpliva na dobre odnose med obema organizacijama, ki delujeta slej ko prej v popolnem soglasju v prespeh jugoslovanskega železničarstva. Omenjal je nadalje sedanje gibanje železničarstva za zboljšanje njegovega gmotnega položaja.

Iz tajniškega poročila, ki ga je podal g. Cesar, je članstvo ZJŽ od zadnjega občnega zbora, ki se je vršil dne 5. februarja 1911, narastlo od 1234 članov na 1600. Iz blagajniškega poročila, ki ga je podal tudi g. Cesar, beležimo sledeče:

Dohodki so iznašali v času od 5. februarja do 30. septembra K 9083'28, med temi na članarini, vstopnini in članskih knjižnicah K 8012'15. Stroškov je bilo 10440'29. Društveno premoženje se je pomnožilo za K 267'74 in znaša danes K 3833'84.

Pri na to sledečih volitvah je bil izvoljen za predsednika dosedanja predsednik g. Ivan Škerjanc.

Porotna sodnija v Trstu. — V soboto se je pred porotniki vršila razprava proti 27 letnemu Mihaelu Quarantotto, 32 letnemu Ivanu Rigotti in 30 letnemu Kajetanu Lenardonu, ki so bili toženi zločina poskusa tatvine, ker so vlomili v menjalnico Bolaffio in tam s tihim svedrom prevrtili blagajno, v kateri je bilo 24.363 kron denarja. Quarantotto in Rigotti sta bila zasačena na delu, dočim je Lenardonu prišla policija na sled pozneje. Ker so porotniki spoznali tožence krivimi, je sodnija obsodila Mihaela Quarantotto in Ivana Rigotti na tri, Kajetana Lenardona pa na 3 in pol leta težke ječe.

Rudolfa Kukoviča je tožil občinski redar v Miljah radi žaljenja časti potom tiska vsled »Poslanega« v »Lavoratore«, kjer mu je očital laži, da je nezavednež ter ga imajo vsi za norca. Kukovič je bil obsojen na teden dni zapora.

Kolera v Srbiji. — Iz Belegagrada poročajo, da so konstatirali v Semendriji med poljedelskimi delavci z Ogrskega 3 slučaje kolere. Vsi 3 delavci so umrli. Zbolel je še en delavec v Semendriji, eden pa v Belemgradu.

Razstavo v Turinu je obiskalo 5.000.000 oseb. Meseca septembra je bilo obiskovalcev na dan poprečno 48.000.

Prebivalstvo Rima. — Rim šteje po letošnjem štetju 551.749 prebivalcev.

Nečloveški sin pred sodnijo. — V Rovinju je stal pred sodniki 36 letni Marko Grubiša iz Pazina. Ta človek, ki je potepuh, je v prepiru ranil svojo lastno mater z ostrim kuhinjskim nožem v hrbet; trikrat je zasačil nož v materin hrbet ter ga pustil po tretjem sunku v hrbtu. Mater, ki se nahaja v bolnišnici, so prinesli v sodno dvorano. Jokala je in prosila milosti za svojega ničvrednega sina. Sodnija je obsodila malopridneža na 18 mesecev težke ječe.

Aviatik ponesrečil. — Aviatik Beaumont, zmagovalec v zrakoplovni tekmi Pariz-Rim, je padel pri poskusnem vzletu v Reimsu 7. t. m. iz višine kakih 10 m ter si pri padcu zlomil nogo in dobil druge razne poškodbe.

Obsojeni župnik. — V Ogrskem Gradšču na Moravskem je bil župnik Berger iz Roština zaradi nenravnih dejanj z 12 letno deklico obsojen na 5 mesecev težke ječe.

Slikarska in kiparska šola v Trstu. — Dne 15. oktobra se otvori v Trstu slikarska in kiparska šola. Poučeval se bo predvsem studij v ateljeru in pleinairu za začetrnike in izvežbance. Dnevni kurzi so bodo vršili od 2. do 4. in od 4 1/2 do 6. (za otroke). Večerni kurz bo od 6 1/2 do 7 1/2, pripraven posebno za one, ki so podnevu zadržani.

Odgovornost železnice za požar vsled isker. — Najvišja sodnija je razsodila da je železnica brezpogojno odgovorna za požarne škode, ki nastanejo vsled isker iz lokomotiv.

Ogenj pogasil z vinom. — Mesto Sonomnu v Kaliforniji je bilo v nevarnosti, da je uniči požar. Ogenj se je zelo hitro razširil, ker so vse hiše lesene. Pri gašenju je zmanjkalo vode. Gasilci so nato z vinom, ki se nahaja v velikih kletih, pogasili ogenj. Škodo cenijo na 180.000 dolarjev.

Društvo »Lastni dom«, stavbeno združenje z omejenim jamstvom, ustanovijo Slovenci v Trstu. Ustanovni občni zbor bo 15. oktobra t. l. v Narodnem Domu.

Katoliška posurovelost. — V Hagnu na Luksemburškem je pred kratkim umrl rudar, ki je vsled nezgode v rudniku izgubil roko. Dasi je prav redno hodil ob nedeljah v cerkev, mu je katoliški duhovnik vendar odrekel cerkveni pogreb, ker ni bil pri velikonočni spovedi in obhajilu. Ob dveh po polnoči so prišli po mrliča župan in štirje moške, pograbili so truplo, vrgli ga preko zidu na pokopališče in zagreblili v kotu pokopališča med osat in trnje. Vsled te nezasišane surovosti katoliškega popa se je lotilo prebivalstva nepopisno razburjenje. Komisar, ki je prišel na lice mesta, je odredil, da se truplo v navzočnosti zdravstvenega nadzornika izkoplje; ob ogromni udeležbi domačega prebivalstva so nato pokopali truplo sredi drugih grobov in domača mladina je položila na grob venec iz svežega cvetja.

Književnost.

Slovenski kmečki koledar 1912. — Izdele in založil Vekoslav Spindler, urednik v Celju. Cena 70 v, po pošti 80 v. Celje 1911. Tisk Zvezne Tiskarne. Poleg običajnega gradiva prinaša koledar tudi mnogo drugega zabavnega in podučnega berila.

Dolenjski krompir

izvrstne kakovosti, prodaja v vsaki množini in po zmerni

— ceni —

C. SICHERLE & Co., Gorica
Gledališka ulica 20.

Nanut & Bregant
 avtorizovana stavbena turška
 v Gorici
 ulica Adelaide Ristori št. 5
 se priporočata p. n. občinstvu za vsa
 stavbena dela. Izdelujejo vsakovrstne
 načrte, proračune in kolavdacije po
 najnižjih cenah.

Ivan Maroni - Gorica
 ulica Ariosto Mattioli
 goriška tovarna mosaičnih plošč, izde-
 lanih po beneškem sistemu in iz na-
 vadnega cementa.
 Izvršuje raznovrstna olepševalna dela
 pri stavbah, bodisi iz cementa ali iz
 ponarejenega kamna. — Elegantne ko-
 palne banje. — Cevi iz cementa v
 raznih širjavah.

Sprejme se kakoršnokoli delo.

Lekarna Cristofolletti
 v Gorici.

ŽELODČNE KAPLJICE

z znamko sv. Antona Padovanskega.

Zdravilna moč teh
 kapljic je neprekosljiva.
 — Te kapljice vredijo
 redno prebavljanje,
 če se jih dvakrat na dan
 po jedno žličico popije.
 Okrepé pokvarjeni že-
 lodci, storé, da zgine
 v kratkem času omo-
 tica in životna lenost (mrtvost). Te
 kapljice tudi storé, da človek raji je.

Cena steklenici 60 vin.

Cristofollettijeva pijača iz kine

in železa, najboljši pripomoček pri
 zdravljenju s trsknim oljem.

Ena steklenica stane 1 krono 60 vin.

Waldperle

brez alkohola

Edini izdelovatelj: **Moritz Löw, Brünn-Hussowitz.**

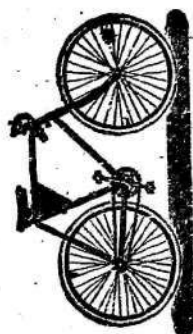
Kupujte

pri trvdki

Kupujte

Kerševani & Čuk

na Stolinem trgu (Piazza Duomo) v GORICI št. 9

Original Victoria

Original Victoria

Z Original Victoria

Za Original Victoria

Trvdka opozarja cenj. kolesarje na svojo zalogo koles
 Puch, Styria, Dürkopp ter domače izdelke. Vsakdo
 kdor kupi pri tej trvdki dvokolo
 je postrežen solidno in si pri-
 hrani najmanj K 30.— ker
 trvdka ne vračuna provizije za-
 stopnikov. Vsled tega je pri trvdki
 Kerševani & Čuk po ceni blago.

Daje tudi na mesečne obroke.

Ceniki zasitnj in počitnine prosto

Pozor rodoljubi!

**Zahtevajte povsod naše igralne karte
 „Primorka“ in „Slava“**

Na prodaj so v Gorici: v trgovini Gaspardis na Travniku št. 24,
 v tobakarni Sardagna, Gosposka ulica, v Solkanu: tobakarna
 Andrej Ličen, v Kojskem: trgovina Karol Lenardič, v Tol-
 minu: A. J. Vrtovec.

Za one, ki trpijo na želodcu!

Vsem onim, ki so si nakopali kako želodčno bolezen s prehlajenjem ali s preoblo-
 njenjem želodca, z zaužitjem slabih, težkih, premrzlih ali prevročih jedi ali z ne-
 zmernim življenjem kakor: želodčni katar, krče v želodcu, bolečine v želodcu, težko prebava
 in zastajanje, se priporoča tem potom dobro domače sredstvo, čegar blagodejni vpliv se je
 preiskusil že več let. In to je

Hubert Ulrichovo želiščno vino.

To želiščno vino je izdelano iz izvrstnih, zdravilnih želišč in iz vina ter ojači in
 oživi prebavne organe človeka. Želiščno vino odstrani nerednosti pri prebavljanju in pospe-
 šuje tvoritev zdrave krvi.

S pravočasno porabo se udeležijo želodčne bolezni že v kalu. Zatorej se ne sme obo-
 tavljanju pri uporabi. Simptomi, kakor: glavoboli, kolecjanje, žganje, napihnjenost, bljuvanje,
 ki se pojavljajo pri starih želodčnih boleznih, poenjajo večkrat po par požirkih tega vina.

Zaprte in njega slabe posledice, kakor kolika, utripanje, sra, slabo spanje, kakor
 tudi nabiranje krvi v jetrah, v slezeni in hemoroidne bolečine se odstranijo z želiščnim
 vinom. Želiščno vino odstrani neprehajljivost in vse nepotrebne stvari iz želodca in čreves
 s tem, da pospešuje stol.

Suho in bledo obličje, pomanjkanje krvi,

slabost so po navadi posledice slabe prebave, pomanjkljive krvotvoritve in bolnega
 stanja jeter. Osebe, ki nimajo teka, so nervozno oslabiljene in ozlovoljene,
 trpijo na glavobolu, so brez sna, hujajo iz uprja. Želiščno vino daje oslabilnemu življenju
 novo moč. Želiščno vino povzdigne tek, pospeši prebavo in hrano, oživilja premočno snovi,
 pospeši tvoritev krvi, pomiri razdražene živce in vsvari novo veselje do življenja. Mnoga
 priznavanja in zahvale spričujejo to.

Želiščno vino se dobi v steklenicah po 3 in 4 K v lekarnah sledečih
 krajev: Gorica, Kormin, Gradišče, Romans, Ajel, Campolongo, Ronke, Tržič,
 Ajdovščina, Gor. Idrija, Tolmin, Kanal, Čedad, Videm, Palma, Červinjan, Og. ej,
 Flumetel, Gradež, Sežana, Vipava, Postojna, Trst, Milje itd., kakor tudi v vseh
 drugih manjših in večjih krajih Goriško-Gradiščanske v lekarnah.

Tudi razpošiljajo lekarnice v Gorici želiščno vino po originalnih cenah v
 vse kraje Avstro-Ogrske.

Svari se pred ponarejanjem!

Zahtevajte izrecno

Hubert Ulrichovo Želiščno vino.

Moje želiščno vino ni nobeno tajno sredstvo; njegove sestavine so: vino malaga 450.0, vinski
 škrljaj 100.0, glicerina 100.0, črno vino 240.0, sok jerebike 150.0, črešnjeve sok 32.0,
 aniz, razne rastlinske korenine itd. Te sestavine se zmešajo.

**Krompir
 po 10 kron kvintal**

prodaja Anton Tronkar, trgovec v
 Podgori št. 290 (pri železnem mostu).
 Zalogo ima tudi v Gorici, Via Ascoli
 št. 10. — Oddaja se od 50 kg naprej.

Proda se

dvonadstropno hišo v Solkanu

po zmerni ceni.

Natančneje se izve pri g. županu
 v Solkanu.

Proda se po zmerni ceni

**posestvo
 na Vogerskem**

v bližini žel. postaje Volčjadraga.

Isto obsega 4 njive zemlje, okoli
 3000 rodovitnih trt, mpogo zgodnjega
 sadja in malo hišo.

Več se izve na Volčjadragi h. št. 83.

Naznanilo.

Usojam si uljudno naznaniti slav.
 občinstvu, da otvorim v sredo, dne 11. t. m.

ново mesnico

v ulici Treh kraljev (Via Tre Rè) št. 16
 pri kavarni „Dogana“.

Zagotavljam solidno postrežbo in
 blago prve vrste. Na željo gosp. odjemal-
 cev se pošilja meso tudi na dom.

Za mnogobrojen obisk se toplo priporoča

Andrej Frandolič,
 mesar.

Dve delavni družini

se sprejmeti takoj na dobro posestvo
 v vipavski dolini.

Posestvo obsega senožete, vinograde,
 polje in gozd.

Zahteva se, da so v vsaki družini vsaj
 po 3 možki. Predstaviti se je s spri-
 čevali občine pri trvdki **A. Bolaffio**
 zaloga vina v Gorici.

A. vd. Berini

Gorica, Šolska ulica št. 2.

velika zaloga

oljkinega olja

prve vrste

najboljših trvdik iz Istre, Dalmacije, Melfette, Bari in Nice

s prodajo na drobno in debelo.

Prodaja na drobno: Kron — '96, 1'04, 1'12,
 1'20, 1'23, 1'36, 1'44, 1'60, 1'80, 2'—, 2'40,
 za luči po 72 vin.

Na debelo cene ugodne.

Pošilja poštnine prosto na dom. Posodo se
 pušča kupcu do popolne uporabe olja; po
 uporabi se spet zamenja s polno.

Pravi vinski kis in navaden. Zaloga
 mila in sveč.

Cene zmerne.

Imovitejši Slovenci, pristop
 k obrambnemu skladu družbe
 sv. C. in M. bodi vam sveta
 dolžnost!

Naznanilo preselitve.

Trgovino „pri železnem možu“ in za-
 logo starin se je preselilo v

Magistratno ulico.

Velika zaloga starin kakor: vsakovrstnih
 slik, bre. stih izdelkov, pohištva, kipov, orožja
 od vseh stoletij, minjatur, bakrorezov, porce-
 lana itd. itd.

Zaloga novega orožja vseh vrst toliko
 za lov kakor za strelišča, samokresov, avtoma-
 tičnih pištol vseh sistemom, raznovrstnih patron
 šiber itd. itd.

Cene konkurenčne.

Ivan Gyra, izdelovatelj orožja
 in zapriseženi izvedenec.